

Úrræðalisti Tjarnarás

Unnið samkvæmt lögum um samþætta þjónustu í þágu farsældarbarna 2021 nr.86

og þrepaskiptan stuðning samkvæmt menntastefnu stjórnvalda til 2030.

Úrræðalistanum er skipt upp í samræmi við fimm grunnstoðir farsældar barna.

1.þrep – almenn úrræði

Á fyrsta þrepi er almennt starf (grunnþjónusta) leikskólanna sem hefur það að megin markmiði að mæta þörfum margbreytilegs barnahóps. Í því getur t.d. falist að umhverfi leikskólanna sé gert mynðrænt, að dagskipulagið geri ráð fyrir daglegri málörvun, eflingu á sjálfshjálpi og félagsfærni og að efniviður til leiks sé fjölbreyttur og aðgengilegur fyrir alla. Athuganir/ skimanir sem gerðar eru á öllum börnum í leikskólum Hafnarfjarðar tilheyra einnig fyrsta þrepi (*Orðaskil, Hljóm-2 og TRAS*).

2.þrep – snemmtæk úrræði

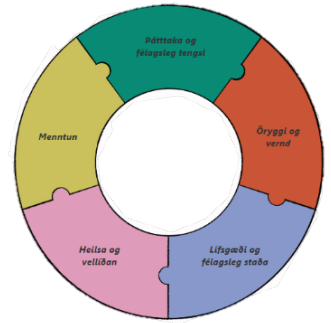
Á öðru þrepi er auknar forvarnir eða snemmtækur stuðningur sem er ætlaður börnum í áhættuhópi. Þar er inngripum beitt meðal smærri hópa nemenda til viðbótar við grunnþjónustu á fyrsta þrepi það gæti verið málörvunarhópar, litlar samverur, flæðilestur og fleira.

3.þrep – einstaklingsmiðuð úrræði

Stuðningi á þriðja þrepi er ætlað að mæta börnum með umfangsmeiri stuðningsþarfir, þar sem úrræðin eru orðin enn einstaklingsmiðaðri. Á þriðja þrepi fer meiri teymisvinna af stað innan skólans og samráð fagaðila mikilvægt t.d. deildarstjóri, sérkennslustjóri og sérkennari. Ef kortlagning á þriðja þrepi bendir til þess að barn þurfi einstaklingsúrræði þá er stuðningsteymi virkjað og einstaklingsnámskrá gerð.

Úrræðalisti Tjarnarás

Unnið samkvæmt lögum um samþætta þjónustu í þágu farsældarbarna 2021 nr.86 og þrepaskiptan stuðning samkvæmt menntastefnu stjórnvalda til 2030. Úrræðalistanum er skipt upp í samræmi við fimm grunnstoðir farsældar barna.

Menntun - færni og áhugi, líðan í skóla

Atriði sem gott er að hafa í huga þegar við metum stöðu barns í þessum þætti:

- hvort barni líki vel í skólanum og finnist gaman
- hvort barn upplifi sig tilheyra í skólanum
- hvort barn sýni aldurssvarandi færni
- hvort barn sýni framfarir í því sem er verið að vinna með
- hvort barn geti leitað til fullorðins í skólanum
- hvort barn njóti sín í útiveru og vettvangsferðum

Úrræði leikskóla á fyrsta stigi:

	Skimun/athugun	Úrræði	Mannauður
1.þrep (almenn grunnþjónusta)	Hljóm-2 (elstu börnin) TRAS (öll börn frá 2ja ára) Orðaskil (2ja og 3ja ára) Tengslahringir SMT-skráningar Hæfniramar v/fjöltyngis	Myndrænt dagskipulag á öllum deildum (WidgitOnline) Börnum skipt í hópa Málörvun í öllum aðstæðum Daglegur lestur Lubbi finnur málbein SMT Foreldrasamtöl og fræðsla Mál og læsi	Starfsfólk notar wíðget online fyrir myndrænt skipulag 6 starfsm með grunnm í SMT 3 starfsmenn með Hljóm 2 1 starfsmaður með sérnám HÍ Mál og læsi Deildastjórar taka foreldrasamtöl og fræðslu ásamt Sérkennslustjórar ef þarf.
2.þrep (snemmtæk úrræði)	Bjargir, snemmtæk íhlutun	Málörvunarhópar Flæðilestur Gefðu 10 Brúarsmiðir	Starfsfólk deilda taka að sér flæðilestur, gefðu 10 og málörvunahópa
3.þrep (einstaklings-miðuð úrræði)	Gerd Strand AAL AEPS Smábarnalistinn Íslenski þroskalistinn	Sérúrræði hjá sérkennara Einstaklingsnámskrá Myndræn stýring Boðskiptakippur Atferlisþjálfun TEACCH tónlistaþerapía	3 starfsmenn með TEACCH. 2 starfsmenn með atferlisþjálfun. 2 starfsm með AEPS. Sérkennari tekur börn í extra þúst í málörvun 1 starfsmaður með tónlistaþerapiunám

Annað:

Hafnarfjörður

- Orðatorg - vefir.mms.is
- Orðaleikur - [Orðaleikur](#)
- Tal og mál - [Forsíða - Tal- og málörvun](#)
- Myndapema(nybildetema) - [Myndapema - Fjöltýngismyndaorðabók](#)
- Snemmtæk íhlutun í hnotskurn - bók
- [Heilsuvera - Forsíða Heilsuveru](#)

Úrræði sveitarfélags á öðru stigi:

Talmeinaþjónusta - ráðgjöf og greining (*Bláa blaðið*) fræðsla (*Rauða blaðið*)

Sálfræðiþjónusta - ráðgjöf og greining (*Bláa blaðið*) fræðsla (*Rauða blaðið*)

Kennslufulltrúi leikskóla - ráðgjöf og fræðsla (*Rauða blaðið*)

Kennslufulltrúi fjölmennningar - ráðgjöf og fræðsla (*Rauða blaðið*)

Þáttaka og félagsleg tengsl - virkni, samfélagsleg áhrif, skjátími, vinátta

Það sem við getum haft í huga þegar við metum stöðu barns í þessum þætti er t.d.:

- hvort barni þyki gaman að leika við vini
- hvort barn eignist auðveldlega vini
- hvort barn eigi góðan vin
- hvort barn sé virkur þátttakandi í skólastarfinu
- hvort barn upplifi sig einmanna
- hvort skjátími barns sé hóflegur

Úrræði leikskóla á fyrsta stigi:

	Skimun/athugun	Úrræði	Mannauður
1.þrep (almenn grunnþjónusta)	TRAS (öll börn frá 2ja ára) Tengslahringir SMT-skráningar	Myndrænt dagskipulag á öllum deildum SMT Blær Barnasáttmálinn Leikur Hópavinna Vettvangsferðir í nærumhverfi Fræðsla um umhverfið Tímavaki Foreldrasamtöl og fræðsla	Starfsfólk notar wíðget online fyrir myndrænt skipulag. 5 starfsmenn með Blénámskeið. Leikskólinn er að vinna í því að gerast réttindaskóli Unicef
2.þrep (snemmtæk úrræði)		Félagsfærnihópar Stig af stigi Tilfinningaspjöld Brúarsmiðir	Sérhæfðar bækur um tilfinningar, félagsfærni, kvíða o.fl. á skrifstofu sérkennslustjóra
3.þrep (einstaklings- miðuð úrræði)	AEPS AAL Gerd Strand AHA skráning	Einstaklingsnámskrá Gefðu IO Félagsfærnisögur	Deildastjórar og sérkennslustjóri gera félagsfærnisögur ef þarf

Annað:

- [Týndu stelpurnar!](#)
- [ADHD samtökin](#)
- *Hugleiðsla og slökun fyrir börn (Storytel)*
- Hjálp fyrir kvíðin börn (handbók fyrir foreldra)

Úrræði sveitarfélags á öðru stigi:

Klókir litlir krakkar ([Bláa blaðið](#))

PMTO ([Bláa blaðið](#))

Sálfræðiþjónusta – ráðgjöf og greining ([Bláa blaðið](#)) fræðsla ([Rauða blaðið](#))

Kennslufulltrúi leikskóla – ráðgjöf og fræðsla ([Rauða blaðið](#))

Kennslufulltrúi fjölmennningar – ráðgjöf og fræðsla ([Rauða blaðið](#))

Verkefnastjóri barnvæns sveitafélags – fræðsla ([Rauða blaðið](#))

Öryggi og vernd - ofbeldi, vanræksla, áhættuhegðun, einelti

Það sem við getum haft í huga þegar við metum stöðu barns í þessum þætti er t.d.:

- býr barn við öruggar heimilisaðstæður
- ofbeldi – heimilis, kynferðis
- lendir barnið í útistöðum í leikskólanum
- hefur barn orðið fyrir einelti

Úrræði leikskóla á fyrsta stigi:

	Skimun/athugun	Úrræði	Mannauður
1.þrep (almenn grunnþjónusta)	Tengslahringir	Arvekni varðandi heimilisaðstæður (starfsfólk leikskóla) Eftirlit með líðan barna Barnasáttmálinn Blær Foreldrasamtöl og fræðsla Eineltisáætlun leikskólans Blátt áfram - einkastaðir	5 starfsmenn með Blæ 1 starfsmaður með sálrænan stuðning frá Rauðakrossinum.
2.þrep (snemmtæk úrræði)			Sérhæfðar bækur á skrifstofu sérkennslustjóra t.d. börn og áföll
3.þrep (einstaklings- miðuð úrræði)		Stuðningur og eftirfylgni í samtali við forsjáraðila	Deildastjórar og Sérkennslustjóri

Annað:

- Námskeið fyrir starfsmenn - [Námskeið fyrir fagfólk í Barna- og fjölskyldustofa](#)
- [Tengslaraskanir og einhverfurófið](#)

Úrræði sveitarfélags á öðru stigi:

Sálfræðiþjónusta – ráðgjöf og fræðsla (**Rauða blaðið**)
 Kennslufulltrúi leikskóla – ráðgjöf og fræðsla (**Rauða blaðið**)
 Kennslufulltrúi fjölmennningar – ráðgjöf og fræðsla (**Rauða blaðið**)
 Verkefnastjóri barnvæns sveitafélags – fræðsla (**Rauða blaðið**)
 Málstjóri (**Bláa blaðið** og **beidni um samþættingu þjónustu**)

Úrræði á þriðja stigi:

Barnaverndartilkynning

Lífsgæði og félagsleg staða - efnisleg gæði, fjölskyldulíf

Það sem við getum haft í huga þegar við metum stöðu barns í þessum þætti er t.d.:

- fjárhagur fjölskyldu
- aðstæður barns heima fyrir
- tilfinningalegur stuðningur fjölskyldu
- skilnaður foreldra – stjúppforeldrar
- einstætt foreldri
- missir (foreldri, systkini, ástvinnur)

Úrræði leikskóla á fyrsta stigi:

	Skimun/athugun	Úrræði	Mannauður
1.þrep (almenn grunnþjónusta)		Arvekni varðandi heimilisaðstæður (starfsfólk leikskóla) Eftirlit með líðan barna Foreldrasamtöl og fræðsla	Deildastjórar og starfsmenn leikskólans.
2.þrep (snemmtæk úrræði)			Sérhæfðar barnabækur og bækur fyrir starfsfólk er á bókasafni skólans
3.þrep (einstaklings- miðuð úrræði)		Stuðningur og eftirfylgni í samtali við forsjáraðila. Áfallaáætlun leikskólans	Stjórnendur eru í áfallateymi skólans

Annað:

- [Sorg barna – Sorgarmiðstöð](#)
- Börn og sorg (Sigurður Pálsson)
- Stjúptengsl (sálfræðistofa)
- [Heilsuvera - Forsíða Heilsuveru](#)

Úrræði sveitarfélags á öðru stigi:

Samvinna eftir skilnað (mínar síður - [Innskráning í Hafnarfjörður](#))

Málstjóri ([Bláa blaðið](#) og [beiðni um samþættingu þjónustu](#))

Úrræði á þriðja stigi:

Barnaverndartilkynning

Heilsa og vellíðan - líkamleg heilsa, andleg heilsa

Það sem við getum haft í huga þegar við metum stöðu barns í þessum þætti er t.d.:

- sýnir barn aldurssvarandi viðbrögð við mótlæti
- sjálfskaðahæðun
- upplifir barn kvíða/depurð
- er barnið glatt og ánægt
- kvartar barnið um þreytu eða verki (höfuðverk, magaverk)
- tannheilsa
- bólusetningar
- svefn

Úrræði leikskóla á fyrsta stigi:

	Skimun/athugun	Úrræði	Mannauður
Þrep 1 (almenn grunnþjónusta)	TRAS (öll börn frá 2ja ára)	Íþróttatímar Börnin frædd um hollan mat Tannverndarvika Foreldrasamtöl og fræðsla Núvitund	1 Íþróttakennari
Þrep 2 (sértæk úrræði)		Brúarsmiðir Hópaþjálfun	Bækur á skrifstofu sérkennslustjóra t.d. Hjálp fyrir kvíðin börn.
Þrep 3 (einstaklings- miðuð úrræði)	Íslenski Þroskalistinn Smábarnalistinn AEPS	Matarþjálfun Unnið eftir leiðbeiningum sjúkraþjálfara eða iðjuþjálfara	

Annað:

- Heilsugæsluskoðanir (18m, 2,5 ára, 4 ára skoðanir)
- [Heilsuvera - Forsíða Heilsuveru](#)
- Sjúkraþjálfari
- Storytel – Hjálp fyrir kvíðin börn

Úrræði sveitarfélags á öðru stigi:

Sálfræðiþjónusta – ráðgjöf og greining (**Bláa blaðið**) fræðsla (**Rauða blaðið**)

Klókir litlir krakkar (**Bláa blaðið**)

Kennslufulltrúi leikskóla – ráðgjöf og fræðsla (**Rauða blaðið**)

Úrræði á þriðja stigi:

Barnaverndartilkynning